

‘Jam the machine’

JANJAAP LUIJT Het is wit met groen, het geeft af als je erover wrijft en het wordt op meer plaatsen geaccepteerd dan Visa en MasterCard tezamen. Ik heb het over het Amerikaanse one dollar- biljet met het portret van Washington. Hoewel de Amerikaanse overheid al enkele malen heeft geprobeerd het biljet te vervangen door een munt, is het nog steeds ’s werelds meest gebruikte betaalmiddel.

Een serieuze poging om het biljet te vervangen door een dollar-munt ondernam de ‘Treasury Secretary’ in 2000. Met groots opgezette reclamecampagnes in het openbaar vervoer en in de krant werd in dat jaar het publiek rijp gemaakt voor de ‘new golden dollar’. Een munt die iedereen zou willen gebruiken en die gebruikt kon worden in postzegelautomaten en kaartautomaten in het openbaar vervoer. De introductie verliep niet voorspoedig en lange tijd waren de genoemde machines de enige die de munten accepteerden. Caissières en lokettisten die de munt ontvingen, hielden ze meteen apart. Niet om ze te bewaren als verzamelobject, maar om

ze zo snel mogelijk weer naar de bank terug te brengen.

Dit jaar brengt de US Mint opnieuw een dollarmunt in omloop. Of liever gezegd vier verschillende. De nieuwe dollar verschijnt weliswaar in circulatiekwaliteit, maar de voornaamste doelgroep voor de munt bestaat waarschijnlijk weer uit verzamelaars. Ook ditmaal lijken de Amerikanen nog niet klaar te zijn voor een grote wisseltruc. De openingszin van het promotiemateriaal luidt immers niet voor niets: ‘There are no plans to phase out or eliminate the dollar bill.’

Dat er nog een lange weg te bewandelen is, bleek toen ik in Washington DC met dollar-munten een metrokaartje uit de automaat wilde kopen. Een behulpzame perronopzichtster merkte dat deze toerist op het punt stond het apparaat te voeden met de nieuwe munt. Verschrikt kwam ze op mij toegesnel en riep: ‘You’re not gonna jam my machine!’ Voor de blinkende munt kreeg ik een smoezelig briefje, dat het apparaat vervolgens zonder meer accepteerde. ■

Bij de voorplaat

Da van Daalen, *Nescio* (jaarpennig 2007), brons, Ø 75 mm, 2007.

Binnenkort ontvangen de leden van de VPK de jaarpennig 2007, die dit jaar gewijd is aan de schrijver Nescio (pseudoniem van J.H.F. Grönloh (1882-1961)).

In dit nummer van *De Beeldenaar* vertelt de penningmaakster wat haar tot dit ontwerp bracht.